

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายทั่วไป เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมีความมุ่งหมายเฉพาะ เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร 2) พัฒนาหลักสูตร 3) ทดลองใช้หลักสูตร 4) ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนเทศบาลพระพุทธรบาท อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบวัดพฤติกรรมความรับผิดชอบ 2) แบบประเมินพฤติกรรมความรับผิดชอบ 3) แบบวัดเจตคติต่อความรับผิดชอบ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า เป้าหมายของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม คือการส่งเสริมให้เยาวชนยึดมั่นในศีลธรรม การทำความดี และค่านิยมที่พึงงาม ส่วนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ให้ความเห็นถึงความสำคัญของการฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ โดยเฉพาะเด็กนักเรียนที่เป็นเยาวชน โดยเทคนิคการฝึกอบรมใช้กรณีตัวอย่าง วิเคราะห์และอภิปราย

2. ผลการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมายหลักสูตร เนื้อหาสาระ วิธีการฝึกอบรม สื่อและวัสดุอุปกรณ์ และการวัดประเมินผล ซึ่งมีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน ผู้เชี่ยวชาญประเมินหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า หลักสูตรมีความสอดคล้องและเหมาะสม

3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลพระพุทธรบาท อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี จำนวน 7 สัปดาห์ พบว่า นักเรียนมีความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นต่างๆ ตามกิจกรรมนั้น เป็นอย่างดี

4. การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมความรับผิดชอบ หลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการประเมินผลระหว่างการใช้หลักสูตร พบว่า นักเรียนได้สะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบที่ดีขึ้น และเจตคติต่อความรับผิดชอบของนักเรียน พบว่า อยู่ในระดับมาก ส่วนการปรับปรุงหลักสูตร ได้ปรับปรุงเวลาให้เหมาะสมกับแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

This research conducted with a general purpose to develop the ethical training course associated with responsibility of Prathomsuksa 6 students and it also aims at: 1) studying fundamental information for the development of ethical training course; 2) developing the ethical training course; 3) trying out the ethical training course; and evaluating and revising the ethical training course. The samples used in this research were 30 Prathomsuksa 6 students of Tedsaban Phra Buddhabat School, Phra Buddhabat District, Sara Buri Province, drawn by purposive sampling. The instruments used in this research were: 1) Behavior and Responsibility Scale; 2) Behavior and Responsibility Evaluation Form; and Attitudes towards Responsibility Questionnaire. The data were analyzed using a statistical program to compute mean ($\bar{X}$) standard deviation (S.D.), t-test, and by means of content analysis.

The results were as follows:

1. the results of fundamental study are found the purpose of the Curriculum of Social Studies, Religion and Culture Learning Strand is to encourage the youths to have a sense of moral, do the good deed, and follow ethical codes. The stakeholders see the importance of the ethical training course associated with responsibility given specifically to the youth students using a sample case, analysis and discussion.
2. the results of the training course development are formulating rationale, purpose of the course, contents, method of the training, course materials, and evaluation. There are seven learning activity plans, and the experts of the training course find the training course appropriate.
3. the results of the trying out of the training course with Prathomsuksa 6 students of Tedsaban Phra Buddhabat School for 7 weeks are found the students understand the activities and express positive views towards to the activities.
4. the evaluating and revising the training course are found the students have much more responsibility after the training than before the training at statistical significant level of .05. The evaluation during the training session is found the students reflect better behavior of responsibility and express attitudes towards responsibility at a high level. The revising of the training course is to allocate the proper time for the learning activity conduction.